

רשומות

הצעות חוק

19 באוקטובר 1987

1850

כ"ו בתשרי התשמ"ח

שם

- 2 חוק למניעת מפגעים (תיקון מס' 2), התשמ"ח-1987
- 6 חוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש הרשות וסגניו וכהונתם) (תיקון מס' 6), התשמ"ח-1987

מתפרטנות כזה הצעת חוק מטעם ועדת הפנים ואיכות הסביבה של הכנסת :

חוק למניעת מפגעים (תיקון מס' 2), התשמ"ח-1987 [80]

1. בסיס 1 לחוק למניעת מפגעים, התשכ"א-1961 (להלן - החוק העיקרי) - תיקון סעיף 1
- (1) במקום הגדרת "השרים" יבוא:
- "השר" - שר הפנים, ובכל מקום בחוק העיקרי שנאמר בו "השרים", יבוא במקומו "השר";
- (2) אחרי הגדרת "השר" יבוא:
- "זיהום" - פליטת מזהם בניגוד להוראות חוק זה.
- (3) אחרי הגדרת "חוק זה" יבוא:
- "מזהם" - חומר או אנרגיה הגורמים או העלולים לגרום לרעש או לזיהום אוויר בלתי סבירים כמשמעותם בחוק זה; לענין זה, "זיהום אוויר" - לרבות זיהום בריח;
- "ניטור" - מדידה ורישום באופן אוטומטי ורציף;
- "תקן סביבתי" (Ambient standard) - הכמות הריכוז או העוצמה המותרים למזהם בסביבה בהתאם להוראות חוק זה;
- "תקן פליטה" (Emission standard) - הכמות הריכוז או העוצמה שמותר לפלוט ממקור זיהום בהתאם להוראות חוק זה.
2. בסיס 3 לחוק העיקרי - בטל. תיקון סעיף 3
3. בסעיף 4 לחוק העיקרי, הסימון (א) - יימחק וסעיף קטן (ב) - בטל. תיקון סעיף 4
- גירסה א'
4. במקום סעיף 5 לחוק העיקרי יבוא:
5. (א) השר יקבע בתקנות מה הם רעש או זיהום אוויר חזקים או בלתי סבירים, ולצורך כך רשאי הוא לקבוע - יקביעת תקנים תיקון סעיף 5

דברי הסבר

בנוסף לכך, ברור כיום, בדיעבד, כי החוק הקיים לקה מלכתחילה ב-2 תחומים עיקריים: פיצול סמכויות והעדר מנגנון פיקוח ואכיפה.

התיקונים המוצעים בזה, משרתם לתקן את הליקויים האמורים ולאפשר הפעלה נאותה של החוק, תוך שילוב הידע והנסיון שנרכשו בארץ ובעולם בעשרים השנים האחרונות.

מאז נתקבל החוק למניעת מפגעים, התשכ"א-1961 (להלן - החוק הקיים), חלה בעולם המערבי התפתחות משמעותית ביותר בגישה המינהלית והמשפטית לנושא הסביבה, ובטיפול הטכנולוגי מקצועי בגורמי הזיהום השונים. גם בישראל חלו במשך השנים מאז נתקם, שינויים רבים שגרמו לירידה באיכות האוויר ועליה במפגעי הרעש, ואילו החקיקה לא עודכנה באופן המאפשר לספק כלים ופתרונות מתאימים למצב שנוצר.

1 ס"ח התשכ"א, עמ' 58; התשכ"ח, עמ' 183.

- (1) תקנים סביבתיים — לרעש או לאיכות אוויר — לפי סוגי המזהמים, מידת ריכוזם או עוצמתם;
- (2) תקני פליטה — לסוגי מזהמים או לסוגי מקורות פליטה, מפעלים, או סוגי ציוד, אשר אופן הפעלתם או השימוש בהם גורם או עלול לגרום לזיהום;
- (3) הוראות תפעול לציוד או הוראות שימוש בחומרים הגורמים או עלולים לגרום לזיהום.

(ב) תקנים סביבתיים כאמור בסעיף קטן א (1) לא ייקבעו אלא לאחר התייעצות עם שר הבריאות.

גירסה ב'

החלפת סעיף 5

4. במקום סעיף 5 לחוק העיקרי יבוא:

5. (א) שר הבריאות, בהתייעצות עם השר, יקבע בתקנות מה הם רעש או זיהום אוויר הזקים או בלתי סבירים, ולצורך כך רשאי הוא לקבוע:

- (1) תקנים סביבתיים — לרעש או לאיכות אוויר — לפי סוגי המזהמים, מידת ריכוזם או עוצמתם;
- (2) תקני פליטה — לסוגי מזהמים או לסוגי מקורות פליטה, מפעלים, או סוגי ציוד, אשר אופן הפעלתם או השימוש בהם גורם או עלול לגרום לזיהום;

(ב) השר, בהתייעצות עם שר הבריאות, רשאי לקבוע בתקנות הוראות תפעול לציוד או הוראות שימוש בחומרים הגורמים או עלולים לגרום לזיהום.

תיקון סעיף 6

5. בסעיף 6 לחוק העיקרי, במקום "לרבות קביעת אי תחולתן של התקנות באזורים, בימים או בשעות שהוגדרו בחוק העזר" יבוא "ובלבד שלא יגרעו מהן".

החלפת סעיף 7

6. במקום סעיף 7 לחוק העיקרי יבוא:

7. השר, בהתייעצות עם שר הבריאות, רשאי, בתקנות, להורות על נקיטת אמצעים הדרושים למניעת זיהום או לפיקוח על מי שגורם או עלול לגרום לזיהום, ובין היתר, רשאי הוא בתקנות כאמור לקבוע הוראות בענינים הבאים:

- (1) מדידה, דגימה וניטור במקור של מזהמים בידי מי שגורם להם או בידי מי שהשר מינהו לכך, לרבות אופן ביצועם וכללים לרישום תוצאותיהם והצגתם;
- (2) גיהול חשומים לגבי פעילות או תהליכים הגורמים או העלולים לגרום לפליטת מזהמים;
- (3) התקנת ציוד ומיתקנים למניעת זיהום, צמצומו או הפסקתו, לרבות אופן הפעלתם ואחזקתם.

7. בסעיף 8 לחוק העיקרי, במקום סעיף קטן (א) יבוא:
- "(א) השר, או מי שהוא מינהו לכך, בהתייעצות עם שר הבריאות, רשאי להורות לאדם פלוני על הצעדים שעליו לנקוט למניעת זיהום, צמצומו או הפסקתו."
8. בסעיף 9 לחוק העיקרי, במקום "פקודת המלאכות והתעשיות (הסדרתן)" יבוא "חוק רישוי עסקים, התשכ"ח—1968".
9. בסעיף 10 לחוק העיקרי, פסקה (2) — תימחק.
10. בסעיף 11 לחוק העיקרי —
- (1) במקום סעיף קטן (א) יבוא:
- "(א) העובר על הוראה מהוראות חוק זה, דינו — מאסר ששה חדשים."
- (2) בסעיף קטן (ב), בסופו יבוא: "ורשאי הוא להטיל עליו תשלום הרצאות שהוצאו בידי אדם אחר לניקוי הזיהום שנגרם אגב ביצוע העבירה או לצמצום הזיהום ולמניעתו."
11. אחרי סעיף 11 לחוק העיקרי יבוא:
12. במשפט על עבירה לפי סעיף 11 תהיה זו הגנה טובה לנאשם אם יוכיח כי מילא את כל המוטל עליו בהוראות לפי סעיף 8."
12. במקום סעיף 13 לחוק העיקרי יבוא:
13. (א) לענין פקודת הנויקין [נוסח חדש] * (להלן — הפקודה) דין כל הפרת של הוראות סעיפים 2 ו-4 בחוק זה כדין אחד או יותר מאלה:
- (1) מעשה של מטרד לציבור כאמור בסעיף 42 לפקודה;
- (2) התנהגות, ניהול עסק או שימוש במקרקעין, לפי הענין, המהווים מטרד ליחיד כמשמעותו בסעיף 44 לפקודה;
- (3) מעשה של הפרת חובת תקוקה שניתן לתבוע בשלה לפי סעיף 63 לפקודה."
- (ב) אין באמור בסעיף קטן (א) כדי לגרוע מוכותו של אדם לתבוע על פי הפקודה גם כשלא ניתן להוכיח הפרת ההוראות כאמור בסעיף קטן (א), בין בשל אי קיום תקן ובין בשל אי ביצוע מדידות."
13. האמור בסעיף 14 לחוק העיקרי יסומן (א) ואחריו יבוא:
- "(ב) נעברה עבירה לפי חוק זה בידי חבר בני אדם, רואים כאחראי לה גם כל מנהל, שותף — למעט שותף מוגבל — או פקיד אחראי של אותו חבר, ואפשר להביאו לדין כאילו עבר הוא את העבירה."

2 ס"ח תתשכ"ח, עמ' 204.
3 דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 10, עמ' 266.

14. בסעיף 16 לחוק העיקרי, במקום "השלים רשאים" יבוא "השר, בהתייעצות עם שר הבריאות ובאישור ועדת הפנים ואיכות הסביבה של הכנסת רשאי", ובמקום "ראו" יבוא "ראה".

15. אחרי סעיף 16 לחוק העיקרי יבוא:

16א. השר רשאי להורות לרשות מקומית פלונית לנקוט אמצעים למניעת זיהום או להפסקתו; הוראה כאמור יכול שתהיה כללית או מפורטת ויכול שתכלול, בין היתר, חיוב בביצוע ביטור מזהמים בתחומה של אותה רשות מקומית.

16. בסעיף 17 לחוק העיקרי, במקום "רעש, ריח וזיהום אוויר" יבוא "רעש וזיהום אוויר".

17. סעיף 18 לחוק העיקרי יסומן "21" ולפניו יבוא:

18. לענין חוק זה דין המדינה כדין כל אדם.
19. (א) השר רשאי למנות מפקחים לפיקוח על ביצוע הוראות חוק זה.

(ב) מפקח רשאי להיכנס לכל מקום שבו יש מיתקנים או חמרים הגורמים או העלולים לגרום לזיהום, אולם לא יכנס למקום המשמש למגורים בלבד אלא על פי צו של בית המשפט.

(ג) נכנס מפקח למקום כאמור בסעיף קטן (ב) רשאי הוא —

(1) לקחת דוגמאות מכל חומר העלול לדעתו להיות גורם לזיהום; דוגמאות כאמור מותר לבדוק במעבדה ולנהוג בהן בכל דרך אחרת;

(2) לערוך מדידות של מזהמים במקור הזיהום או לדרוש ממי שהמקום נתון לפיקוחו או לשליטתו להציג בפניו תוצאות של מדידות.

(ד) השר רשאי להסמך מפקח לערוך חקירות וחיפושים כדי למנוע עבירות על חוק זה או כדי לגלותן; בהשתמשו בסמכות כאמור —

(1) יהא מפקח רשאי להשתמש בכל הסמכויות הנתונות לקצין משטרה בדרגת מפקח ומעלה לפי סעיף 2 לפקודת הפרוצדורה הפלילית (עדות),⁴ וסעיף 3 לפקודת האמורה יחול על הדעה שרשם מכוח סמכות זו;

(2) דין מפקח לענין סעיף 24 (א) לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש],⁵ התשכ"ט—1969,⁶ כדין שוטר.

גירסה א'

ביטול

גירסה ב'

20. חוק תחנת הכוח תל-אביב, התשכ"ו—1967⁶ — בטל.

ללא סעיף 20.

4 ח"א"י, כרך א', עמ' 439.

5 דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 12, עמ' 284.

6 ס"ח התשכ"ו, עמ' 141.

חבר הכנסת רב שאלנסקי

מתפרסמת בזה הצעת חוק מטעם ועדת הפנים ואיכות המדינה של הכנסת:

חוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש הרשות וסגניו וכהונתם)

[81] (תיקון מס' 6), התשמ"ח-1987

1. אחרי סעיף 27 לחוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש הרשות וסגניו וכהונתם), התשל"ה-1975, יבוא:

הוספה
סעיף 27א

27א. (א) ראש רשות המכהן לפי סעיף 27 או בתקופת של חודש ימים לפני יום הבחירות למועצה, לא יהיה רשאי, ללא קבלת אישור מיוחד משר הפנים או ממי שחשור הסמיכו לכך —

(1) למנות עובדים לפי סעיף 170 לפקודת העיריות (להלן — הפקודה);

(2) לפטר עובדים לפי סעיף 171א לפקודה;

(3) לחתום על מסמכי תשלום לפי סעיף 191 לפקודה בסכום העולה על החלק השנים-עשר של התקציב הרגיל, לכל חודש של כהונה כאמור בסעיף זה, למעט תשלום שכר ופרעון מילווה;

(4) לחתום על הוזים לפי סעיף 195 לפקודה;

(5) לחתום על שטרות לפי סעיף 199 לפקודה.

(ב) פעל ראש הרשות בניגוד להוראות סעיף קטן (א), לא יהא תוקף למינוי עובד או לפיטורי עובד, כאמור בסעיף קטן (א) ו-(2), וכל תשלום כאמור בסעיף קטן (א) ו-(5) יחשב בלתי חוקי ויחולו הוראות סעיף 221 לפקודה.

(ג) שר הפנים רשאי להתאים את הוראות הצווים לפי פקודת המועצות המקומיות, על פי האמור בסעיף זה.

ה פ ר י ה ס ב ר

כספי כבוד על הרשות המקומית הצעה חוק זו מטרתה לצמצם את סמכויות ראש הרשות בתקופת האמורה.

הבר הכנסת בני שלושא

ראש רשות מקומית המסיום את כהונתו עלול בתקופת ביניים לבצע פעולות אשר יקשו מאד על ראש הרשות הנבחר לבצע את תפקידו ולהטיל על

1 ס"ח התשל"ה, עמ' 211; התשב"ד, עמ' 6.
2 דיני כדיות ישראל, נוסח חדש 8, עמ' 197.